

Victoria heeft het gedaan

THEATER

Victoria, het Gentse theatercollectief dat ook de productie van Bernadetje van Arne Sierens en Alain Platel lanceerde, pakt uit met zijn derde 'Victoria Festival'. Jonge gezelschappen en individuele podiumkunstenaars mogen in Gent hun work in progress tonen. Dat wat ze laten zien niet af is, dat het soms schittert door zijn onvolkomenheid is daarbij een supplementair genoegen. Experiment, zei Oscar Wilde, dat is de naam die iedereen aan zijn fouten heeft. Waarop Victoria-intendant Dirk Pauwels repliceert: wel, dan zijn we bij Victoria echt aan het experimenteren.

GERRIT SIX

In de theaterwereld wordt voortdurend aan prospectie gedaan. Directeurs van culturele centra of hun talent scouts worden geacht steeds onderweg te zijn. Ze gaan overal kijken op hoop van zegen. Voor de een is het zaak iets te vinden wat nooit voorheen gezien is, anderen kiezen voor zekerheid. Die prospectie gebeurt of in functie van de komende seizoenkalender, en die is bij de een al rigider dan bij de andere, of ze is gericht. Anders is het toch wel als men een hoop absolute beginners bijeenbrengt in een festival en ze daar een vrijplaats heeft voor een geïnteresseerd publiek. Victoria doet dat in Gent nu al voor de derde keer. Het

riscio is vrij beperkt, de toeschouwer is immers gewaarschuwd: hier is talent bezig. Recent nog toonde De Beweging in Antwerpen danscreaties die de critici ontstemden omdat ze zagezegt nog te prematuur waren. In het geval Victoria is dat riscio bewust gekozen. 'Het is ons jaarlijks moment waarop we - eerder intuïtief dan wel overwogen - mensen samenbrengen die we van méér 'verdenken' dan datgene wat we er van weten. We zijn er ons van bewust dat we met deze manier van werken op een dun koord dansen, maar uit ervaring weten we evenzeer dat door het inbouwen van meer riscio dan zekerheid de meest onverwachte din-

Victoria Festival: de kok blijkt de geluidregie te doen, en nog veel meer.

gen kunnen ontstaan', zo stelt Dirk Pauwels het duidelijk in de festivalbrochure.

Functionele peren

We maakten de proef op de som. Een paar dagen voor ze in Gent optreden, zijn Peter Vandenberg, Pieter Bogaert, Diederik Peeters, Youri Dirx en Laurent Béguin met hun 'Tristero doet

modern' te gast in Leuven. Ze hebben een persoonlijke bewerking gemaakt op basis van hun lectuur van de Pool Witold Gombrowicz: absurdistisch proza waar ze naar hartelust op improviseren. Het zal een aandoenlijke voorstelling worden, waarbij de vijf acteurs zichzelf regisseren, typische schoonheidsfoutjes maken, maar hartveroverend spelen. 'Tristero doet modern' is kamertheater: de

toeschouwers zitten haast mee aan tafel. Een eetkamer, een salon en een keukenaanrecht worden achtereenvolgens een klaslokaal, een professorenclub, een museum bij nacht of eenvoudig een huiskamer. De voorstelling begint met een wat gratis drumsessie, maar daarna sleurt het gezelschap ons mee in de turbulente denkwereld van Gombrowicz: hoogstaande absurde dialogen.

De situaties zijn telkens anders, maar de drie hoofdrolspelers wurmen zich, met behoud van een basisstijl, in weer andere personages. Is het geweld of typecasten ze zichzelf? De autoritaire leraar uit de eerste sketch is verderop een even hoogdravende professor of een exuberante tafelgast. Diederik Peeters blijft door alles heen een soort Stan Laurel en Youri Dirx levert zoveel variaties van een fatte-

rig personage. Dat bindt de losse tafereelen, al hebben ze - ze registreren zichzelf - ook geïnvesteerd in een eenheidsdecor en een running gag van formaat.

Men moet niet alles verklappen, maar als de acteurs bij het betreden van de zaal de jassen van de toeschouwers aannemen, dan is dat niet alleen uit beleefdheid. De kok in de keuken die overigens ook de geluidregie doet, staat zo het eerste halfuur heel bedreven peren te schillen. Wel, die peren worden halfweg de voorstelling ook gebruikt als een betere variant op de slagroomtaart. Er zitten leuke nut bewijzen.

Prettig, soms hilarisch

Het belangrijkste ingrediënt blijft natuurlijk Gombrowicz zelf: absurd proza dat de lezer zo al in het gezicht geslingerd wordt, en waarbij de logica totaal zoek is. Wat gebeurt er als een van de twee dieven, 's nachts in een museum, een identiteitscrisis krijgt en ronduit stelt dat hij niet meer in de figuratieve schilderkunst gelooft? Waar zijn we aanbeland als een macrobiotisch echtpaar z'n dochter aanspoort tot het hebben van een buitenechtelijk kind, en wat als blijkt dat drie kanunniken hun bezoek aan een Picasso-tentoonstelling zo uitstippelen dat het scenario ervan veel weg heeft van een bankoverval?

Na de voorstelling vraagt iemand zomaar waarom de peren echt zijn en de trap die tekstueel onder de tafel verkocht wordt dat niet is. Het goede antwoord is dat die zelfde jongens - over een jaar of twee jaar - elkaar op een zo goed als naakte scène echt tegen de schenen zullen stampen en ons bovendien nog zullen laten geloven dat ze ondertussen peren verorberen, die evenwel dan niet te zien zullen zijn. Maar in afwachting van het wonder hebben we

naar een prettige en soms hilarische voorstelling zitten kijken.

Wat Victoria nog meer voor experiment in voorraad heeft, kunnen wij u hier alleen maar in blind vertrouwen op het theaterinstinct van ex-Radeis (twintig jaar geleden!) Dirk Pauwels voorschotelten.

De New-Yorkse theatermaker Péter Halasz maakt een voorstelling samen met de laatstejaarsstudenten toneel van het Gentse Conservatorium. Wim van Gotha, vorig jaar al te gast met 'Gij Goele jij' mag al wat grootser uitpakken met de Nar en de Joker, een razende dialoog over poëzie en spel. Beeldend kunstenaar René van Gijsegem maakt een voorstelling samen met muzikant-componist Aarcih Jaspers en actrice Valerie Savereys en dat wordt een gedante performance op basis van Pinters The Room. Fotografie en kunstenaar Ilse Joliet troont het publiek mee naar de meubelsupermarkt WEBA voor een plastisch-theatrale installatie. Jérôme Bel speelt samen met vijftien jongeren en een danser uit Lissabon zijn Shirtologie, of de rand tussen taal en kledij. Stefan Perceval studeert dit jaar af aan de Studio Herman Teirlinck en lanceert zich in een eigen monoloog (Blue Balls). De Utrechtse school spelen een dansante voorstelling (House of Bamboo) en Mechteld Prins, die theaterschool loopt in Amsterdam, toont haar Global Life - scènes uit het leven van een Nederlander en een Turk.

Tijdens het festival kan het dans- of performance talent zijn kans wagen om de beste Belgische danssolo neer te zetten op het podium van de Baudelokapel. Dat blijkt onderhand de voorstelling met de meeste bijval te zijn.

Victoria Festival van 30 april tot 4 mei op verschillende plaatsen in Gent. Info en reservatie 09/269.09.69.

(Foto: Jos Verhoeven)